

TRAFIKVERKET

Externa dialoger åtgärdsplaneringen 2026-2037

Externa aktörers prioriterade inspel

Externa dialogmöten nov-dec 2024

6 regionala och 1 nationellt

Medverkande: branschorganisationer, regioner, handelskammare, myndigheter, kommuner mfl.

Agenda

- Trafikverket redogörelse utgångspunkter planrevideringsarbetet
- Externa aktörer föredragande prioriterade inspel
- Dialog, frågor och inspel

Aktörer och prioriterade inspel

Aktör	Utvalda prioriterade inspel
Näringslivets transportråd	Underhållsplan med kontrollstationer för att på sikt minimera det eftersläpande underhållet. Öka sjöfartens attraktivitet: isbrytarkapacitet, digitalisering av farleder. Öka tillförlitligheten och effektiviteten på järnväg: behåll och återställ näringslivspotten, redundans till och från landet, längre och tyngre tåg, ERTMS. Effektivisering och omställning vägtransporter: längre och tyngre lastbilar (34,5 m och BK4), digitalisering, automatisering och elektrifiering av tunga vägtransporter.
Svensk sjöfart	Isbrytning, trafikslagsövergripande perspektiv, transporteffektivitet och intermodalitet kräver helhetsgrepp, helhetsanalys krävs på tex avgiftsområdet.
Sveriges åkeriföretag	Förbättra vinterväghållning, bygg mer hållbart, ökad kostnadskontroll, utredd skatt för vägtrafiken, öka kompetensförsörjningen, fler platser för parkering och omkoppling, mer transporteffektivitet med effektivare fordon, effektiv digitalisering, alternativ finansiering.
Transportföretagen	Tre prioriteringar: Underhåll, underhåll, underhåll. Transporteffektivitet (BK4, längre lastbilar), alternativ finansiering och organisering (identifiera 4-5 objekt, testa och utvärdera, lagom stora projekt), positivt med Östlig förbindelse
Naturskyddsföreningen	Transporteffektivisering behöver ökat fokus (effektivisera bort transporter, flytta till mer energi- och resurseffektiva trafikslag). Elektrifiering, biodrivmedel, inga fler motorvägar och motortrafikleder, hållbart flyg är långt borta, järnväg är energieffektivt, satsa på underhåll och nybyggnation. Utöka stadsmiljöavtal. Ökad finansiering av steg 1- och 2-åtgärder.
Cykelfrämjandet	10% av nationell infrastrukturbudget bör satsas på cykling. Ett första steg att fördubbla från 1 till 2%. Steg 1- och 2-åtgärder med fokus på cykling - bygdevägar ett exempel. Länsplaner med stora satsningar på cykel. Framöver: Investeringsstöd till kommunerna för cykelinfrastruktur.
Funktionsrätt Sverige	Ett samhälle med mångfald som grund. FN har redovisat rekommendationer om tillgänglighet. EU:s tillgänglighetslag. Tillämpas 28 juni 2025. Behov av funktionsrättsperspektiv. Integrera universell utformning, tillgänglighet och acceptans för olikheter i befolkningen i allt arbete. Aktörer behöver kunskap om konventionen. Klagomålsmekanismer behöver systematiseras. Hinder för personlig rörlighet: bristande tillgänglighet i alla transportslag, brister i assistans för resenärer i tex tågtrafik eller i infrastruktur med laddning av elfordon. Avsaknad av hela-resan-perspektiv. Digitalisering, data och AI: saknas data som rör personer som bryter mot normen - diskriminerande statistik.

Aktör	Utvalda prioriterade inspel
Svensk kollektivtrafik	<p>Förseningar minskar förtroendet för tågtrafiken och även resandet. Åtgärder för att öka punktligheten: höj underhållsanslaget och arbeta av underhållsskulden, stärk det förebyggande underhållet, använd hela underhållsanslaget till underhåll, Trafikverket behöver skaffa sig bättre koll på anläggningen, effektiva underhållsmetoder, behåll personal och säkra rekryteringen, minska spårspringet.</p> <p>Resande med pendel- och regionaltågtrafiken kommer fortsatt att öka.</p> <p>Åtgärder för att öka kapacitet på järnväg: nya banor är nödvändigt; effektivare användning befintliga banor: öka anslag till trimningsåtgärder, minska överbokningar av tid i spår för underhållsåtgärder, skärp kraven på att tågföretagen ska hålla sitt tågläge, använd längre och högre tåg, stärk banunderhållet och öka punktligheten, inför en ny kapacitetsfördelningsmodell.</p> <p>Stärk rekryteringen.</p> <p>Se upp för OPS: kommersiella aktörer gör inget gratis, staten lånar alltid billigast.</p>
Svenskt flyg	<p>Inrikesflyget har minskat kraftigt de senaste åren. Olönsam bransch. Anpassa infrastrukturkostnader så det blir lönsamt att bedriva flygtrafik eller upphandla allt fler rutter som tappar lönsamhet framöver. Central kompetens för flygsystemet bör ligga hos Trafikverket.</p>
Tågföretagen	<p>Sverige har underinvesterat i transportinfrastruktur under lång tid. Positivt: välkommet med ökning av anslaget, klimatmålen nås och samhällsekonomisk lönsamhet i centrum, systemtänk, transporteffektivitet, intermodalitet, kostnadskontroll, produktivitet, fokus på underhållsskuld, trimningsåtgärder, alternativ finansiering och organisation. Utmaningar: Investeringar, ERTMS, underhållsskulden järnväg, moderna metodval underhåll (tex Västra stambanan), beredskapsbehov, CEF-strategi saknas, kalkylmodeller som ej svarar upp mot störningar i transportkedjor och gränsöverskridande transporter.</p>

Aktör	Prioriterade inspel
Botniska korridoren	<p><u>Järnväg</u>: De största bristerna och behoven i järnvägssystemet: Malmbanan, Norrbottenbanan, Nya Ostkustbanan, Godsstråket genom Bergslagen, Mittbanan. Militära prioriteringar sammanfaller med de civila – dual use eller dubbla användningsområden för transportinfrastruktur. Bygg klart TEN-T enligt målår.</p> <p><u>Väg</u>: Bra med förstärkt och utvecklat underhåll på vägarna samt att underhållsskulden väntas kunna tas igen under planperioden; Bärighetsåtgärder, tjälsäkring och klimatanpassningar är viktiga, exempelvis för näringslivet och Forsvarsmakten.</p> <p>Intermodalitet avgörande: Atlanten och Östersjön får ökad betydelse för våra transporter och försörjningskedjor; Kopplingar mellan trafiklagen viktiga; Svensk handel sker i hög utsträckning i vårt närområde och i alla riktningar.</p> <p>Ge långsiktiga och stabila förutsättningar för de regionala flygplatserna.</p>
Region Västerbotten	Målår för färdigställandet av Norrbottenbanan. Vägnetet: drift och underhåll, BK-4, Öst-västliga stråket (E12/Tvärbanan).
Region Jämtland-Härjedalen	Lång sikt: 4 h med tåg Östersund-Stockholm via Atlantstråket, Mittstråket med E14 och Mittbanan, Inlandsstråket med E45 och Inlandsbanan. Kort/medellång sikt: E14 Lockne-Optand, ny sträckning; Mittbanan Östersund-Storlien (bibehållen plats i NP samt ökad tilldelning), Nya beräkningsgrunder/högre ramtilldelning rill regionala transportplaner, Flyget.
Region Västernorrland	Nya Ostkustbanan klar till 2035. Ådalsbanan med vändslinga i Västeråsby. Mittbanan. Säkra de regionala flygplatserna och flygtrafiken. E4 Förbifart Örnsköldsvik.
Region Norrbotten	Norrbottenbanan, Malmbanan inkl Luleå-Boden, Stambanan genom övre Norrland, Svappavaara-Pajala (-Kolari/Sodankylä), E10 Luleå-Riksgränsen.
Norrbottens handelskammare	Malmbanan: dubbelspår norra delen samt malmbangård i Luleå. Dubbelspår Boden-Luleå. Norrbottenbanan byggstart och målår. Isbrytarflottan.
Västerbottens handelskammare	Påskynda och fastställa tidpunkt för färdigställande av Norrbottenbanan Umeå – Skellefteå och vidare till Luleå. 250 km/h järnväg hela vägen Luleå—Stockholm. Tillgodose de ökade transportbehoven avseende väginfrastrukturen i Skellefteåområdet (Förbifart E4 m m). Elektrifiering Tvärbanan Hällnäs—Lycksele samt Lycksele—Storuman. Ökad standard för E12:an från Umeå hamn till norska gränsen. Säkerställande av det regionala flyget. Sjöfarten behöver nya isbrytare. Vidmakthållande av befintligt infrastruktur — underhållsskulden måste åtgärdas.
Handelskammaren Mittsverige	Nya Ostkustbanan dubbelspår. Förbifart Örnsköldsvik/Förbifart Brunflo. 4h Östersund till Stockholm. Finansiering regionala flygplatser. Bärighetsmedel BK4. Resurser till underhåll och investering i vägar

Aktör	Prioriterade inspel
Mälardalsrådet	Förstärkt trimningspaket, Ostkustbanan, Mäljarbanan, Svealandsbanan, Hallsbergs gods- och personbangård, Stärkt tillgänglighet till Arlanda via väg (E4) och avveckla stationsavgifterna.
Region Dalarna	Näringslivets behov i stort med särskilt fokus på stororder (Hitachi energy) 147 miljarder och 2000 arbetstillfällen i ett enskilt företag. Fortsätt utveckla TEN-T korridorer och utöka Dalabanan och Bergslagsbanan. Systemperspektivet centralt, ingår i "En bättre sats" för om med nästa systemanalys, ex Bergslagspendeln, Fyrspår Uppsala, Godsstråket genom Bergslagen. Restid och tillgänglighet till Stockholm måste bli i paritet med övriga orter på ca 20 mil, jmf Gävle, Linköping Örebro. Totalförsvaret och turism, utveckla jvg i V Dalarna. Vägprioriteringar: E16/RV70 Borlänge-Djurås (pågår), E45 Vattnäs-Trunna (pågår), Yttermalung E16/RV66 (trafiksäkerhet och framkomlighet besöksnäring), E16 Torsby-Kongsvinger, Rv 50 Bergslagsdiagonalen/Dalporten. Stora objekt regional vägnät: RV66 Västmanlands länsgräns-Smedjebacken, RV70 Särnaheden-Idre, Väg 1024/1025 Vasaloppsvägen (pågår). Godset och omlastning, kopplingen till alla hamnar måste stärkas. Flygets fortsatta roll för näringsliv utöver Arlanda. Länsplanen är för liten för att hantera de behov som finns och önskar mer än 20% ökning till länsplanen.
Region Värmland	Totalförvarsindustrin stor tyngd i stråket, A9 Kristinehamn-Karlskoga försvarsindustri-Örebro. Basnäring, skog, stål och förädling, hela kedjan. Gränshandel och samverkan/beroenden inom näringslivet med Norge. Drift och underhåll, bärighetsutveckling. TEN-T Öst-västligt och Göteborg Norrut (E45) Värmlandsbanan, kapacitet och punktlighet, Oslo-Sthlm 2:55. Järnvägsutvecklingen Stockholm-Oslo viktigaste utvecklingen för Värmland där kompetensförsörjning är kärnan. Fått prioritera bort objekt pga kostnadsökningar så länsplaneramar måste öka. E18 mot Norge. E45 och Norge Vänerbanan. Vänersjöfarten. Övrigt: Regionala flygplatser, ökade anslag länsplanen kopplat till trafiksäkerhet, Avgiftsstruktur inlandssjöfart, medfinans från stat till hamnar, effektivare trafikverk. Ökning av länsplaner.
Region Gävleborg	Stor del transittrafik, kopplar ihop Sverige i alla riktningar. Strategisk nod, Stor containerhamn, gods- och rangerbangård Eftersatt järnvägssystem med kapacitetsbrister i alla riktningar. Vägars funktion måste öka, E4 moderniseras i hela regionen (E4 Kongberget – Gnarp). Objekt i form av Gävle-Kringlan, dubbelspår OKB Gävle-Sundsvall särskild vikt för framtid och TEN-T korridor.
Region Örebro	Utvecklad tillgänglighet Stockholm, Oslo och Göteborg. Stockholm-Oslo viktigaste projektet och har regionala nyttor. Örebro en flaskhals, kapacitet jvg och väg. Hallsberg pbg, rangerbangård. E18/20 Rv 50. Värmlandsbanan, Mäljarbanan, Västra stambanan och Godsstråket genom Bergslagen. Örebro södra trafiksäkerhet.
Region Sörmland	Slutför objekt i planen, mötesspår Västra stambanan, Hjulstabro, Ostlänken. Trimningsinsatser i framförallt jvg. Dubbelspår Folkesta-Rekarne och Svealandsbanan i övrigt. Ökad kapacitet Järna-Stockholm. E20 Gröndal-Årby (Eskilstuna). SSAB transporter och bangård Oxelösund. Skavsta flygplats kan avlasta Arlanda.
Region Uppsala	Fyra spår enl tidplan; Uppsala C; Mäljarbanan Tomtebodavägen-Kallhäll fortsatt utbyggnad; Uppsala-Enköping jvg's koppling/Arosbanan; E4 Uppsala, kapacitet och säkerhet; utredning Hjulstabron
Region Västmanland	Öka kapaciteten på jvg: Mäljarbanan – fyrspår Sundbyberg, Västerås-Örebro, Västerås C, bli en del av TEN-T. Bergslagspendeln, Västerås-Ludvika restidsförkortning, Oslo-Stockholm, regionala nyttor, militär mobilitet; Mälarsjöfartens outnyttjade potential – slutför Södertälje; Hjulstabron för nytt Mälarmax; anpassa lots- och farledsavgifter; utveckla digitaliseringen av sjöfarten; vikten av isbrytningen i Mälaren. Restidsförkortning krävs pga Hitachi i Ludvika.

Aktör	Prioriterade inspel
Mälardalsrådet	Förstärkt trimningspaket, Ostkustbanan, Mäljarbanan, Svealandsbanan, Hallsbergs gods- och personbangård, Stärkt tillgänglighet till Arlanda via väg (E4). Ingångna avtal och beslutade åtgärder måste genomföras.
Region Gotland	Säkerställ Gotlands tillgänglighet; Öka trafiksäkerheten, stärka tillgängligheten och främja cykling; Önskar mer framdrift i arbetet kopplat till länsplanen; Flygtrafiken ("samhällskritisk infrastruktur utom vår kontroll"); Färjetrafiken ("Sveriges dyraste landsväg"); Reservhamn i Kappelshamn ("Region Gotland fortsätter att stödja nationella myndigheter i arbetet för en reservhamn i Kappelshamn"). Gotland är Sveriges enda ö-region vilket ställer särskilda krav.
Region Stockholm	Storstadsregionerna har andra utmaningar än övriga regioner i Sverige. "Särskilda satsningar är nödvändigt för att främja fortsatt tillväxt, utveckling och innovationskraft för Sverige som helhet. "...välkomnar en dialog med staten om alla typer av nationellt initierade infrastrukturobjekt.
Storstockholm (Kommunförbundet)	Öka den ekonomiska tilldelningen i länsplan och nationell plan. Prioritera samhällsekonomisk nytta, hållbarhet, tillväxt, robusthet, beredskap och säkerhet. Stå fast vid gällande planer, projekt, befintliga avtal och överenskommelser. Samarbeta för effektivitet och genomförande. Stärk Stockholmsregionens konkurrenskraft - för regionen och för Sverige.
Stockholms handelskammare	Infrastrukturproposition med bra besked. Alternativ finansiering viktigt för att klara investeringsbehovet. Östlig förbindelse - Färdigställ ringleden runt Stockholm. Välkommet med omprövningar.. Viktigt att ompröva befintliga objekt för ökad nytta.

Aktör	Prioriterade inspel
Region Östergötland	Riktade mot Stockholm, tillhör En bättre sits, E4 Linköping-Norrköping på sikt. Ostlänken, E22, Vätterlänken, God samverkan, Urbana noder (Linköping och Norrköping), Norrköpings hamn, CEF etc
Region Kalmar	E22 förbi Bergkvara, E22 Gladhammar-Verkeback, Rv 25 Glasporten, E22, Rv 40, Rv 25 tillsammans med järnvägarna i länet, Namngivet Rv 37/47 (Oskarshamn-Bockara), Utredning Rv 35 (Gamleby-Åtvidaberg), Rv 23 (Hultsfred-Vimmerby), Idé om BRT längs E22, Stångådals- och Tjustbanan: Triangelspår Berga, mötesspår Blomstermåla-Kalmar, trädsäkring, obevakade järnvägsövergångar, anslutning till ny station i Linköping. Emmaboda station. Kalmar C: ny generation Öresundståg. Bärighetsåtgärd på E22 för BK4.
Region Jönköping	Vätterlänken, Genomför åtgärder i nuvarande plan. Regionala vägar och järnvägar, ökad standard och kapacitet. Vägsystemet runt Jönköping (tex Tpl i Jkpg och Jkpg-Ulricehamn). Rv 26 Gislaved – Smålandsstenar, Mullsjö-Skaraborg. Värnamo-Vaggeryd-Nässjö/Jönköping (Y:et). Fortsatt utveckling oelektrifierade banor, tex Halmstad-Värnamo, Vetlanda-Nässjö. Utveckling av Jönköpingsbanan och Södra stambanan.
Sydsvenska Handelskammaren	Lyfter NATO och Fehmarn Bält. Fördelning av medel mellan regionerna (Kalmar lågt), utvecklingskraft för hela Sverige. "Östra stambanan" finns inte. E22 blir livsnerven i regionen. Bygg samman Sydost till gemensam lokal marknad. Förbindelsen till Linköping viktig.
Östsvenska handelskammaren	Tidplanen för Ostlänken måste hålla och framtidssäkra för fortsättning västerut ur Linköping. Beakta ökad regional tågtrafik från väster, Mjölby-Linköping. E22 förbifart Söderköping. E4 – Norrköpings hamn – E22. Främja intermodalitet, både för gods- och persontrafik. Alla trafikslagen behövs. Riksvägar genom/förbi mindre orter, med betydande medelstora-stora företag, Förbifart Kisa, Grebo-Åtvidaberg, säker passage Skärblacka.
Handelskammaren Jönköpings län	Förmåga att kompetensförsörja. Systemtänk. Internationell industri i Jönköping. Värdering av samhällsekonomiska effekter, viktigt att lyfta fram förutsättningar för tillväxt i industrin, lågt värderat enligt HK. Investeringar utanför storstadsregionerna. Objekt: Vätterlänken, Rv 40, Elektrifiering Y:et, Vetlanda – Nässjö – prioriteras upp, Standard- och säkerhetshöjande på väg 26 (vilt, 2+1), Nässjö – Eksjö, elektrifiering.

Aktör	Prioriterade inspel
VGR	Det mindre vägnätet, hitta samverkande åtgärder UH/investering, mer kapacitet i järnvägsnätet efter Västlänken, storstadsåtgärder, särskild pott krävs, komplicerat och kostsamt, gods, förordning, hamn (tex Otterbäcken), Göteborgs hamn jätte viktig, alternativ finansiering, önskar kompetensstöd från Trafikverket, färjedriftstöd 25 år är för kort.
Region Halland	RSS Positionspapper, Halland växer, ökad dialog med UH, Västkuſtsstråket/Västkuſtbanan/E6, kapacitet väg/järnväg in mot Göteborg, Samplaneringsmodellen.
Västsvenska handelskammaren	Prioriteringar: genomföra det som ligger i nuvarande plan, Göteborg-Alingsås (ytterligare dubbelspår), Oslo-Göteborg-Hamburg, godskonceptet/dubbelspår Öxnered-Skälebol, utredning koppling Gbg-Oslo och Sthlm-Oslo, förbigångsspår Lekarekulle/vändspår Kungsbacka C/partiellt fyrspår Hede, Södra Bohusbanan (partiellt dubbelspår Gbg-Stenungsund).
Sydsvenska handelskammaren	Lyfter NATO och Fehmarn Bält. Fördelning av medel mellan regionerna, utvecklingskraft för hela Sverige.

Aktör	Prioriterade inspel
Regionsamverkan Sydsverige	Tre positioner: nationell och internationell tillgänglighet, sammanknutet Sydsverige, konkurrensmässiga och hållbara godstransporter. Möjliggör finansiering av steg 1 och 2 åtgärder i länstransportplaner, bilda råd för högtrafikerade järnvägsstråk, skapa processer som ger förutsägbarhet för samhällsplanerande aktörer.
Region Skåne	Behåll det som ligger i nationell plan. Andra (nya) åtgärder: dubbelspår Ystadbanan (Rydsgård-Skurup), dubbelspår Skånebanan (Hässleholm-Kristianstad), ökad kapacitet E6, Hässleholm C.
Region Blekinge	Sydostlänken, E22 Nättraby-Björketorp (sista länken på E22 i Blekinge). Mer: (E22 Kalmar, dubbelspår Skånebanan, dubbelspår Växjö-Alvesta), regionala vägnätet, systemtänk/stråktänk, NGÖ (Nästa Generations Öresundståg), Blekinge kustbana (behov av modernisering, tre linjerätningar).
Region Kronoberg	tåg i tid, genomför objekt i gällande plan, fokus på regional trafik, fokus på befintliga banor (regionala+södra stambanan), utveckling av både gods- och persontrafik. Alvesta C i centrum, taktfast trafik. Bygg nu: Sydostlänken, Markarydsbanan. Bygg och planera: Malmö-Hässleholm samt Hässleholm C, förbättrad koppling Alvesta. Göteborg-Borås, Jönköping-Alvesta, Alvesta-Kalmar. Fokus: Dubbelspår Alvesta-Växjö. Vägar: Väg 25, knyt samman landet i öst-västlig riktning
Sydsvenska Handelskammaren	Lyfter NATO och Fehmarn Bält, varuhandel med Norge domineras av sydvästra Sverige och Danmark, alternativ finansiering är "normal finansiering". Fördelning av medel mellan regionerna (Kalmar lågt), Stambanan viktig, Sydostlänken, dansk-svensk utredning Öresund, västkusten, Skåne en gemensam arbetsmarknad, elbehov.